

Uddannelseskompetencer i det nye årtusinde

En delvis afrapportering

Af Bibliotekar Annemette Fage Bang

Januar 2011

PROFESSIONSHØJSKOLEN

METROPOL

Indhold

Baggrund:	4
Projekt: Uddannelseskompetencer i det nye årtusinde.....	4
Uddannelseskompetencer i et biblioteksperspektiv	4
Formål.....	5
Metode	5
Målgruppe	5
Succeskriterier	5
Processen.....	6
De 4 faser.....	6
1."State of the Art - Bibliotek" - Afdækning af eksisterende erfaringer mv.	7
Opgaven:.....	7
Tilgang til søgeprofil og -strategi	7
Søgeprofil (hvilke emneord):	7
Søgestrategi (hvilke databaser):	7
Projektets sociale bogmærker (delicious)	8
Aktuelle erfaringer fra søgningen.....	8
Erfaringer vedrørende bibliotekers brug af Web 2.0	8
På vej mod next practice	10
Pointer og konklusioner	11
Next Practice.....	12
Litteraturliste	12
1. Next Practice - Biblioteket	15
Formål og bibliotekets potentiale i next-practice	15
Baggrund for Next Practice.....	16
Kursusforløb	17
Implementering af informationskompetence i kursusforløbet.....	18
Ideer til inddragelse i kursusforløbet	19
3. Bibliotekets afprøvning af sociale bogmærker.....	20
Indledning.....	20
Kort beskrivelse af PBL-forløbet (Problembaseret læringsforløb), som afprøvningen indgår i.....	20
Afprøvning i forbindelse med PBL-projektet.....	20
Deltagere	21

Formål med projektet.....	22
Afprøvningens succeskriterier og opfyldelsen af disse	22
Undersøgelsen.....	22
Evaluerings spørgsmål til gruppebesvarelser	22
Opsamling med konklusion	27
Gennemgang af forskellige undersøgelser og deres konklusioner	28
Perspektivering.....	29
Referencer	29

Baggrund:

DEFF arbejdsgruppen Nye Institutioner udarbejdede i foråret 2009 et projektforslag: *Et kvalificerende forprojekt til udvikling og evaluering af undervisningen i informationsteknologi* (jævnfør "De nationale Studieordninger") og *informationskompetencer på grunduddannelser i professionshøjskoler, efter- og videreuddannelser og i praksis med biblioteksfunktionen som en centralaktør*. (VIA UC 27. maj 2009).

Dette projekt var et forprojekt med det formål at afdække best-practice igennem brugerinddragelse, gennemgang af forskningsresultater og litteratur om feltet nationalt som internationalt. Forprojektet havde til formål at styrke den rolle biblioteket indtager i læringsprocesserne i samspillet mellem informationsforsyning og informationskompetence. Endvidere skulle forprojektet udmunde i en ansøgning til det efterfølgende projekt, hvor der blev opstillet mål for hvorledes biblioteksfunktionen kunne bringes ind i nye kontekster, hvorledes informationskompetence kunne indtage en mere fremtrædende plads i de enkelte uddannelser og hvorledes læreprocessen kunne optimeres ved udvælgelse af egnede materialer og metoder.

Projekt: Uddannelseskompetencer i det nye årtusinde

I juni 2009 udmeldte Undervisningsministeriet en pulje for styrkelse af fjernundervisningen og undervisningsdifferentieringen med IT. Undervisningsministeriet indledte et samarbejde med Det nationale videnscenter for e-læring, @ventures om realisering af Undervisningsministeriets projektramme for 9 projekter. @ventures indgik samarbejde og partnerskaber med en række uddannelsesinstitutioner, herunder flere professionshøjskoler, om løsning af disse projekter.

Projekt V8: *Uddannelseskompetencer i det nye årtusinde* lå indholdsmæssigt tæt op af forslaget om *Et kvalificerende forprojekt...*, og Nye Institutioner omformulerede sit oprindelige projekt, så det kunne opnå økonomisk støtte fra Undervisningsministeriets pulje og programgruppen kunne indgå et fordelagtigt partnerskab.

DEFF/Nye Institutioner/Professionshøjskolen Metropol har i sin projektdel særligt fokuseret på biblioteksperspektivet i projektet.

Uddannelseskompetencer i et biblioteksperspektiv

Visionen for DEFF/Nye Institutioners projektdel er at indtænke bibliotekets funktioner og kompetencer i de uddannelser og uddannelsesinstitutioner, som skal virke på videnssamfundets præmisser.

Viden som produktionsfaktor skifter i disse årtier karakter på en så afgørende måde, at man kan tale om et paradigmeskifte. Denne ændringsproces trækker forandringer med sig i alle led i de processer, hvor viden formidles, spredes, nyttiggøres og anvendes i konkrete problemløsningssammenhænge.

Læring er i dag i langt højere grad forbundet med den kontekst, den skal nyttiggøres i; med det problem, den skal formuleres i.

En helt tilsvarende udvikling foregår på **formidlingsiden** inden for uddannelsessektoren i retning af tværfaglighed og projektorienteret undervisning og tematiske undervisningsforløb. Reformen og krav om akkreditering også i professionsuddannelserne peger i den retning. Dette paradigmeskifte får konsekvenser for både bibliotekets relationer og funktioner.

Uddannelseskompetence kan i den sammenhæng ses som en udvidelse af informationskompetencebegrebet, idet nye typer af informationsforsyning knytter sig til forståelsen af web 2.0. At finde viden er også blevet et tilvalg af nyhedsopdatering, at kunne indgå i globale vidensstrukturer, at kunne skabe, organisere og filtrere viden bl.a. ved at tage, at skabe identiteter og roller, at få et bredt kendskab til forskellige medier, herunder de sociale medier, og selvsagt at kunne forholde sig kritisk til de nye typer af vidensstrukturer og begå sig i dem. I denne projektmæssige sammenhæng desuden udvikling af evnen til at udtrække

de faglige og indholdsmæssige muligheder i web 2.0. Dermed er det ikke kun de sociale teknologier der er interessante, men også den tankegang som ligger bag de sociale medier, og evnen til at kunne omsætte den type af viden i et studieforløb, og opnå kompetencefærdigheder, som kan overføres og videreudvikles efter endt uddannelse. Derved rækker forståelsen af uddannelseskompetence både ind over studiemæssige færdigheder, informationskompetencebegrebet og livslang læring.

Den bagvedliggende tanke er, at man ved at styrke bibliotekets rolle som netværksfacilitator, kan medvirke til at skabe læringsmiljøer, hvor biblioteksfunktionen bliver synlig og mere central i samarbejdet med lærere og studerende.

Formål

Formålet med projektet er at udvikle et uddannelsesforløb, der stiller krav til anvendelse af de it-relaterede kompetencer, som vil blive efterspurgt på fremtidens arbejdsmarked. I denne sammenhæng i forhold til web 2.0 teknologier. Hensigten med uddannelsesforløbet er at kursusedtagere får forudsætninger for:

At kunne skabe, vedligeholde og indgå i et fagligt socialt netværk ved hjælp af web 2.0 teknologier.

I et biblioteksperspektiv er det derfor relevant:

- For det første at undersøge, hvordan biblioteksfunktionen kan bringes ud i nye læringsrum og nye kontekster med web 2.0 (Library 2.0)
- For det andet at medvirke til at udvikle indholdet af den undervisning, som kan sikre den fagspecifikke uddannelseskompetence
- For det tredje, at udvikle et konkret et uddannelsesforløb til en diplomuddannelse med implementering af relevante sociale medier, som tager højde for nye måder at filtrere og tilegne sig viden på. Dvs. som en applikation til forståelsen af informationskompetence og informationssøgning.

Metode

- Litteratur- og forskningsgennemgang via informationssøgning, læsning og formidling. Herunder udarbejdelse af State of The Art og Next Practice
- Brugerinddragelse via dialog om sociale medier i forbindelse med afprøvning, evaluering og afrapportering af dele af kursusforløbet.

Målgruppe

- Studerende, undervisere og uddannelsesinstitutioner inden for det videregående område

Succeskriterier

- Afdækning af viden på området
- Etablering af et afsæt for samarbejde mellem uddannelsesbiblioteker, undervisere og studerende om web 2.0 teknologier og uddannelseskompetencer
- Vellykket afvikling af det udarbejdede materiale (kursuswikien), hvilket vil sige, at kursusedtagerne udvikler evnen til at kunne skabe, vedligeholde og indgå i et fagligt socialt netværk ved hjælp af web 2.0 teknologier

Processen

For det samlede projekt er Lis Faurholt (UC-Syddanmark) udpeget som projektleder. Projektlederen refererer til Centerchefen i eVidenCenter.

Annemette Fage Bang og Hans Wested, Professionshøjskolen Metropol DEFF/Nye institutioners projektdel. Lars Kofod-Jensen har fungeret som projektleder for delprojektet.

Projektet er opdelt i fire faser. DEFF/Nye Institutioner har medvirket i 3 af disse faser, 1, 2 og 3. 4. fase udarbejdes af UC-Syddanmark på baggrund af en afprøvning af et konkret uddannelsesforløb på en diplomuddannelse. Den angivne konference blev afholdt i juni 2010.

De 4 faser

1. Afdækning af eksisterende erfaringer, behovsanalyse og kvalitetssikring (se side 7 og side 15)
2. Udvikling og afprøvning (Se <http://lek2r.wikispaces.com/>)
3. Implementering (herunder afrapportering) (Se side 20)
4. Videndeling (herunder evaluering, formidling og konference)

Fase 1. "State of the Art - Bibliotek" - Afdækning af eksisterende erfaringer mv.

Opgaven:

Alle projekter skal bygge videre på tidligere opnåede erfaringer på området. Især resultater fra andre FoU-projekter er vigtige at inddrage. eVidenCenter, Det Nationale Videncenter for e-læring har som opgave i alle projekterne at sikre, at sådanne erfaringer indsamles, struktureres og videregives til projektdeltagerne.

Tilgang til søgeprofil og -strategi

Vores søgestrategi tager udgangspunkt i en analyse af best practice for hvorledes biblioteker, inden for skole/uddannelse – og folkebiblioteker, anvender sociale medier / web 2.0 værktøjer.

Målet er, at afdække de "gode" eksempler og inspirerende erfaringer, hvor biblioteket har implementeret værktøjer og evalueret processen og deres resultater.

De efterfølgende konkluderende udsagn/pointer tager afsæt i et beskrivende empirisk materiale med fokus på de konkrete eksempler og undersøgelser, der viser hvorledes anvendelsen af Web 2.0 teknologier "virker, og ikke virker".

Det empiriske materiale kan i udgangspunktet baseres på forskelligartede, relevante informationskilder. Dvs. både artikler og rapporter fra fagdatabaser og materiale fra andre informationskilder som interviews, blogs, wikis, YouTube, SlideShare, avisartikler osv.

Søgeprofil (hvilke emneord):

Vores søgeprofil favner to spor:

1. Et perspektiv på bibliotekets nuværende og fremtidige rolle og funktion i forhold til web 2.0
2. Et perspektiv på bibliotekets brug af konkrete Web 2.0 værktøjer/sociale medier. Dette materiale favner således aktuelle erfaringer og evalueringer.

Følgende søgeord er anvendt i forbindelse med søgestrategien:

Web 2.0, Social media, Library 2.0, Learning 2.0, Social software, Social Network, Information literacy, Best Practice – "Forskellige Web 2.0 værktøjer", connectivism.

Søgningerne omfatter både folkebiblioteker og uddannelsesbiblioteker.

Søgestrategi (hvilke databaser):

- FoU basen
- DEff database
- Google, Google Scholar, Google Books
- YouTube, SlideShare o.lign.
- EU databaser (projekter)
- bibliotek.dk
- ERIC

- Science Direct
- Emerald

Projektets sociale bogmærker (delicious)

Links til materialet for biblioteksdelen kan ses via delicious – <http://delicious.com/annemette.bang>.

Vores brug af delicious fokuserer på at benytte tekstboksen ”Noter” til indsættelse af de centrale pointer og konklusioner, som materialet indeholder. En ”udvidet” brug af note-feltet giver læsere af linksamlingen et hurtigt overblik over materialets indhold og dermed adgang til en filtrering af det mest interessante materiale, som rækker ud over den filtrering som tag-beskrivelsen tilbyder.

Vores brug af delicious – som samarbejdsværktøj – kan også karakteriseres som en aktuel læringsproces omkring brugen af værktøjet. Det er målet, at vores tagging og indholdsmæssige ”kondensering” i note-feltet, løbende vil styrkes, i takt med at vi arbejder os dybere ind i projektet.

Linksamlingens funktion er således også en ressource, når der til sin tid skal laves en litteraturliste til selve kursusforløbet.

Aktuelle erfaringer fra søgningen

I relation til vores opgave og arbejdsproces har søgeprocessen bidraget med generelle iagttagelser og opdagelser, der kan samles i følgende udsagn:

Søgeprocessen har vist, at der findes en masse projekter og initiativer inden for området; biblioteker og web 2.0.

Sideløbende med søgeprocessen har vi med en opsamling i delicious kunnet analysere og bearbejde det indhentede materiale, bla. via tagging, udvælgelse og brug af notefeltet. Det betyder, at vi løbende har udvidet vores egen forståelse og overblik over analyseopgaven og de konkluderende resultater. Analysen har kvalificeret til en fortsat proces med indhentning af relevant materiale.

Delicious har vist sig velegnet i kombination med Google-books og LibraryThing til at hurtigt at søge og indsamle bogtitler, hvor hovedparten af indholdet er umiddelbart tilgængeligt.

Det er vores erfaring af der findes meget ”akademisk” og fagligt valideret materiale på WWW. Bl.a. findes nogle af de relevante bibliografiske poster i ERIC, som fuldtekst. (Google er langt bedre end sit rygte i den sammenhæng).

En kombination af Googlesøgninger og brug af tidsskriftdatabaser muliggør en bredt funderet søgning, hvor både ”det akademisk validerede” og ”boblerne” kan indsamles som vidensfundament.

Erfaringer vedrørende bibliotekers brug af Web 2.0

Gennem analysen af det indhentede materiale, er det vores overordnede opfattelse, at biblioteksverdenen, nationalt som internationalt, ser behovet, har nysgerrigheden og erkender udfordringen i, at kunne anvende og understøtte brugen af Web. 2.0 (de sociale medier). Det gælder både uddannelses-/forskningbiblioteker og folkebiblioteker.

Området er - endnu ikke – præget af en tvungen nødvendighed. Det betyder, at biblioteket på den ene side ser positivt og progressivt på den aktuelle udfordring, i takt med at nye tiltag og aktiviteter modnes og implementeres, og på den anden side resulterer "fraværet" af en tvungen nødvendighed i, at biblioteket ikke arbejder strategisk med brugen af Web 2.0 teknologi. Meredith Farkas skitserer den udvikling og udfordring bibliotekerne er i gang med.

Academic libraries have struggled to serve an increasingly tech-savvy, mobile population. Fifteen years ago, the library was the only do research. Now, not only can students use commercial search engines to do research, but they usually can access their library's databases from home. If students can research virtually, we need to provide other library services such as reference and instruction virtually as well. In addition, many colleges and universities have seen the growth of distance learning. While the library is sometimes an afterthought in the planning process, library services are integral to quality distance education. Libraries have been scrambling to translate their traditional services into the online medium to provide equivalent services to online learners. Social software tools can connect librarians to their patrons online, provide instructional content, and create a sense of community.¹

Farkas syn på de digitale forandringsprocesser bibliotekerne står midt i understøttes af en dansk undersøgelse af forskningsbibliotekernes situation.² Lignende undersøgelser gør sig også gældende for folkebibliotekerne. Følgende citat tager afsæt i en større undersøgelse, foretaget i USA og viser at

This study makes it clear that public libraries in the United States are still in the early stages of redefining their interactions with patrons on the Internet. It is equally clear that libraries that have been successful by traditional standards are taking the lead in this move forward.³

Der iværksættes f.eks. udviklingsaktiviteter som "23 Ting", nationalt som internationalt, for at styrke biblioteksmedarbejderes forståelse for Web 2.0 teknologien, og især de IT-tekniske færdigheder for at anvende værktøjerne i praksis.⁴ Det internationale projekt "23 Ting" understreger bibliotekets spirende fokus på området og vigtigheden i at foretage en teknisk opkvalificering af medarbejderne. Samtidig findes en problematisering af om man formår at facilitere de brugergenerede muligheder i forbindelse med implementering af web 2.0, som det kommer til udtryk i nedenstående citat.

Snyder vi på vægten? Det var jo meningen at indholdet skulle være brugergenereret. Måske, men hertil må vi blankt erkende, at brugerinddragelse efter vores erfaringer ikke er noget der kommer af sig selv. Indtil et projekt er veletableret med en egen indre dynamik, er der et omfattende stykke faciliterings- og promoveringsarbejde at udføre, og nok skifter dette arbejde senere karakter i retning af vedligehold og overordnet

---

¹ Farkas (2007) s. 239

² The Future of Research and the Research Library (2009)

³ Lietzau (2009)

⁴ Roskilde 23ting (2009)

styring efterhånden som antallet af selvhjulpne og aktive brugere stiger, men arbejdsbyrden forsvinder ikke”.⁵

Citatet understreger også, at det kan være svært at integrere netværksforståelse, med en værktøjstilgang i bibliotekernes selvforståelse, da det fordrer nye praksisformer.

På vej mod next practice

Ved gennemgang af det indsamlede materiale (i delicious) fremkommer i store træk to forskellige tilgange til web 2.0.

1. Den værktøjsorienterede, hvor nye web 2.0 teknologier iværksættes, - ”med det mål at komme i gang” og implementere konkrete teknologier:

From blogs to wikis to podcasts to personalized e-mail alerts, there are now more ways to reach people than ever before. However, even with these new outreach pathways, success still depends on knowing your audience and having the ability to see beyond the "buzz" of technology.⁶

2. Den deltager – og netværksorienterede, hvor Web 2.0 teknologien indgår i udviklingen af informationskompetence i læringsmiljøer eller med et fokus på det særlige ved web 2.0, som det kommer til udtryk her:

....social software is not really about the software; the "social" part of it is the most crucial. Librarians can use social software and their Web site as a platform for conversations, not just as a location for their content....⁷

De to skitserede tilgange viser, at bibliotekerne har mulighed for arbejde med en nyorientering i forhold til deres rolle og funktion ved i højere grad at sammentænke de to orienteringer med henblik på videndeling via de sociale medier og derved ikke udelukkende tænke i traditionel søgedatabase-terminologi.

Et velfunderet begreb som informationskompetence i biblioteksverdenen, kan også indgå i en nyorientering bl.a. gennem vurdering af kilder, filtrering af informationer og bibliotekarers aktive deltagelse, som det fremgår af nedenstående.

1. New information technologies as Web 2.0, inevitably require users new skills in deciding whom and what to believe – new competencies must cover abilities or factors as :
2. The role of social/collective filtering systems
3. Information professionals and librarians should be active in building, enriching and proliferating these emerging digital information quality ecosystems
4. Librarians should rise our users ability to critically deal with new kinds of information infrastructures and document genres

---

⁵ Knudsen (2010)

⁶ Huwe, Terrence (2006)

⁷ Farkas (2007)

5. Librarians we should teach them to classify and make distinctions between various document types as well as between various information repositories or reference sources
6. Librarians We should give users a frame of reference to think, reflect and act in current and emerging information environments⁸

Dermed kan udvikling af informationskompetence også blive et spørgsmål om at understøtte brugerne i at finde nye måder at "konsumere" information på, give dem mulighed for at akkumulere/producere viden i interessefællesskaber, primært faglige fællesskaber i uddannelsesmæssig sammenhæng, og dermed tænke bredt i brug af medier i læringsmiljøer, som indbefatter web 2.0.

New technologies will allow libraries to serve their users in better ways, emphasise user participation and creativity, and allow them to reach out to new audiences and to make more efficient use of existing resources. Perhaps the library can also become a place for the production of knowledge, allowing users to produce as well as consume? ⁹

Et skridt på vejen ses gennem praksisser, hvor uddannelsesbiblioteker spiller en aktiv, formidlende rolle i forhold til udvikling af informationskompetence i deres uddannelser. Ålborg Universitet er et eksempel på, at man arbejder målrettet med at integrere informationskompetencen i de "daglige studieprocesser", gennem de online uddannelser der udbydes. ¹⁰ Denne tilgang understreges af følgende udsagn som universitetet arbejder efter:

- at informationssøgning er en proces, der hænger tæt sammen med forløbet gennem deres opgave- og projektskrivning.
- at kunsten er at finde netop den information, man har brug for i forhold til det sted man befinder sig i arbejdsprocessen

Ålborg Universitet har tilrettelagt en "udvidet online-servicering", hvor biblioteket kommunikerer elektronisk med de studerende og tilrettelægger en rolle som aktiv medspiller inden for de forskellige arbejdsprocesser som den studerende indgår i. Den "personalisering" er et interessant perspektiv, som biblioteket, med fordel, kan indarbejde i deres praksis, da den tager afsæt i brugen af de sociale medier.

Til sidst skal nævnes, at vi (endnu) ikke fundet eksempler i vores søgninger, hvor biblioteket er fuldt ud integreret i undervisning eller institutioners læringsmiljøer med web 2.0. Men med de mange initiativer der foregår i biblioteksregi med web 2.0, indikerer det, at der er opmærksomhed på et udviklingspotentiale, og her er selvfølgelig en udfordring i forhold til nærværende projekt, hvor biblioteket indgår i en læringskontekst.

Pointer og konklusioner

- Bibliotekerne er i gang med en forandringsproces, hvor et stort antal web 2.0 teknologier og projekter afprøves og forsøges implementeret på bibliotekerne.

---

8. Tuominen (2005)

9. Gross og Leslie (2008)

10. Aalborg Universitetsbibliotek (2006)

- Det er karakteristisk for det indsamlede materiale, at projekterne forfølger enten en værktøjsorienteret eller en netværksorienteret tilgang i sine bestræbelser på implementering. Traditionelt har bibliotekerne haft en værktøjspræget tilgang til informationsformidling/søgning, og har løbende taget nye teknologier til sig, men den netværksbaserede, som bygger på videndeling, er anderledes for bibliotekernes praksis. At viden kan være brugergeneret; er nyt.
- Den opdeling viser også en generel problematik ved forandringsprocesser. Balancen mellem det kortsigtede og pragmatiske, der netop handler om "at komme i gang", at gøre sine erfaringer, og løbende "justere ind". Samt det langsigtede og strategiske perspektiv der handler om, at man på forhånd, definerer mål og indhold for implementeringsprocessen. Det er det overordnede indtryk at biblioteksverdenen i denne sammenhæng ikke har erfaringer med at integrere begge perspektiver i web 2.0.
- Der er brug for nye måder at medtænke web 2.0 på i forhold til brugerne og opfatte dem som aktører i forhold til håndtering af viden og andre traditionelt set, bibliotekariske "dyder", hvis de sociale medier skal bruges netværksbaseret og ikke kun værktøjsbaseret.
- Biblioteker stiller sig traditionelt set til rådighed for brugerne, men for at implementere web 2.0 skal bibliotekarer i højere grad være aktivt formidlende og opsøgende, da udviklingen ikke sker af sig selv.
- Informationskompetencebegrebet er især i uddannelsesmæssig sammenhæng værd at (gen)overveje, da der sættes nye standarder for filtrering og deltagerorientering med web 2.0s særlige præmisser for videnspraksis i læringskontekster. Det handler om integrationen mellem biblioteker og uddannelser.

Konklusionerne danner baggrund for next practice.

Next Practice

(Overensstemmende med undervisnings-delen)

Vi har hermed i fase 1, "Best Practice" identificeret de centrale felter inden for bibliotekets aktuelle anvendelse af Web 2.0 teknologien samt påbegyndt indkredsningen af de problemfelter, vi vil gøre til genstand for arbejdet med i fase 2, "Next Practice".

Projektets succeskriterier udarbejdes på baggrund af disse 2 forberedende fasers resultater.

Litteraturliste

delicious.com/annemette.bang.

(Alle nedenstående links er lokaliseret d. 2/6-2010)

Andersen, Hanne Leth (2010): Informationskompetence I udvikling / Center for Undervisningsudvikling: Aarhus Universitet. (arbejdsrapport)
http://humaniora.au.dk/fileadmin/www.humaniora.au.dk/center_for_undervisningsudvikling/publikationer/arbejdsrapporter/infkompetence.pdf

Anderson, Paul (2007): What is Web 2.0? Ideas, Technologies and Implication for education. JISC.
<http://www.jisc.ac.uk/media/documents/techwatch/tsw0701b.pdf>

Cohen, Laura B (2007): Library 2.0 initiatives in academic libraries / Chicago: Association of College and Research Libraries,

http://books.google.com/books?id=kQblvBoSij8C&printsec=frontcover&hl=da&cd=1&source=gbs_ViewAPI#v=onepage&q&f=false

Farkas, Meredith G.(2007): Social software in libraries : building collaboration, communication, and community online / Medford, N.J. : Information Today.

http://books.google.dk/books?id=B4nkNnHCQp0C&printsec=frontcover&dq=google+books+Social+software+in+libraries+:+building+collaboration,+communication,+and+community+online&source=bl&ots=MVHXXwUuH1&sig=UrktPeMC_OhNcJcxkiUe3nJ0fFI&hl=da&ei=kmoHTIS8E6eUOI_S2RM&sa=X&oi=book_result&ct=result&resnum=5&ved=0CC8Q6AEwBA#v=onepage&q&f=false

Gross, Julia og Leslie, Lyn (2008): Twenty-three steps to learning Web 2.0 technologies in an academic library

I: Electronic Library (26). nr. 6 s. 790-802

Huwe, Terrence (2006): Some Best Practices for Personalizing Outreach. Building Digital Libraries.

I: Computers in Libraries (26) nr. 2 s. 36-38

Knudsen, Claus Juhl (2010): Brugerinddragelse, videndemokratisering og wiki-teknologi

Bibliotekspressen/del din viden.

http://www.bibliotekspressen.dk/Del-Din-Viden/Artikler/2010/3/2_130837.aspx

Lietzau, Zeth (2009): U.S. Public Libraries and the Use of Web Technologies

http://www.lrs.org/documents/closer_look/WebTech_2008_Closer_Look.pdf

The Future of Research and the Research Library (2009). DEFF

http://www.bibliotekogmedier.dk/fileadmin/publikationer/rapporter_oeverige/The_Future_of_Research_and_the_Research_Library.pdf

Maness, Jack M. (2006): Library 2.0 Theory: Web 2.0 and Its Implications for Libraries

I: Webology, (3), nr. 2

<http://www.webology.ir/2006/v3n2/a25.html?q=link:webology.ir/>

Roskilde 23ting (2009): 23ting: for personalet i Roskilde og Slagelse Bibliotekerne.

<http://roskilde23ting.wikispaces.com/>

Tuominen, Kimmo (2005): "Information literacy 2.0"

<http://pro.tsv.fi/stks/signum/200705/2.pdf>

Uddannelseskompetencer i det nye årtusinde – en delvis afrapportering

Aalborg Universitetsbibliotek (2006): "Integrering af biblioteket i læringsmiljøerne i udviklingen af de studendes informationskompetence". (PowerPoint præsentation)

Fase 1. Next Practice - Biblioteket

Pointer og konklusioner fra State of the Art

Bibliotekerne er i gang med en forandringsproces, hvor et stort antal web 2.0 teknologier og projekter afprøves og forsøges implementeret på bibliotekerne.

- Det er karakteristisk for det indsamlede materiale, at projekterne forfølger enten en værktøjsorienteret eller en netværksorienteret tilgang i sine bestræbelser på implementering. Traditionelt har bibliotekerne haft en værktøjspræget tilgang til informationsformidling/søgning, og har løbende taget nye teknologier til sig, men den netværksbaserede, som bygger på videndeling, er anderledes for bibliotekernes praksis. At viden kan være brugergeneret; er nyt.
- Den opdeling viser også en generel problematik ved forandringsprocesser. Balancen mellem det kortsigtede og pragmatiske, der netop handler om "at komme i gang", at gøre sine erfaringer, og løbende "justere ind". Samt det langsigtede og strategiske perspektiv der handler om, at man på forhånd, definerer mål og indhold for implementeringsprocessen. Det er det overordnede indtryk at biblioteksverdenen i denne sammenhæng ikke har erfaringer med at integrere begge perspektiver i web 2.0.
- Der er brug for nye måder at medtænke web 2.0 på i forhold til brugerne og opfatte dem som aktører i forhold til håndtering af viden og andre traditionelt set, bibliotekariske "dyder", hvis de sociale medier skal bruges netværksbaseret og ikke kun værktøjsbaseret.
- Biblioteker stiller sig traditionelt set til rådighed for brugerne, men for at implementere web 2.0 skal bibliotekarere i højere grad være aktivt formidlende og opsøgende, da udviklingen ikke sker af sig selv.
- Informationskompetencebegrebet er især i uddannelsesmæssig sammenhæng værd at (gen)overveje, da der sættes nye standarder for filtrering og deltagerorientering med web 2.0s særlige præmisser for videnspraksis i læringskontekster. Det handler om integrationen mellem biblioteker og uddannelser.

Formål og bibliotekets potentiale i next-practice

Konklusionerne fra State of the Art viser at der er behov for at integrere værktøjs- og netværkstænkningen i en større sammenhæng med uddannelserne, hvis brugerne skal få et optimalt udbytte af de muligheder som findes med web 2.0 og derigennem kunne udvikle informationskompetence/uddannelseskompetence. Formålet med kurset er, at deltagerne skal lære sig:

At kunne skabe, vedligeholde og indgå i et fagligt socialt netværk ved hjælp af web 2.0 teknologier.

For at indtænke biblioteket i den sammenhæng er det nødvendigt at ændre opfattelsen af biblioteket som institution og se bibliotekets muligheder. Især ved at fokusere på samspillet mellem brugere og bibliotekarer. En ændring kan f.eks. ske, hvis bibliotekarer formår at omsætte teknologien og være aktive netværks-facilitatorer. (Derfor kunne bibliotekarer også være målgruppe for dette kursus).

Biblioteket kunne i fremtiden have en force som faciliterende læringscenter, i og med at det som organisatorisk enhed, har mulighed for at etablere et fast omdrejningspunkt i uddannelsesforløbet for de studerende (sine brugere), hvilket undervisere har sværere ved, da deres "adgang" til de studerende oftest er mere periodisk. Desuden bedømmer biblioteket ikke de studerendes studiemæssige præstationer, hvilket skaber et grundlag for at biblioteket kan arbejde målrettet med det sociale perspektiv og netop fastholde ovenstående fokus på læringsfællesskabet.

En anden mulighed med web 2.0, er at brugere/studerende kan udvikle kompetencer og blive sin "egen bibliotekar" og håndtere viden på en måde som minder om den biblioteket traditionelt har stået for. Der åbnes med web 2.0 for en "flydende" rollefordeling. Enhver kan i den optik blive sin egen bibliotekar, og forbinde sig og videndele med andre personlige brugergenerede bibliotekssamlinger (samlinger), som måtte have værdi for "det personlige bibliotek". (Evt. med assistance fra en "rigtig" bibliotekar som har kendskab til web 2.0).

Baggrund for Next Practice

De to perspektiver, bibliotekaren i et netværksfaciliterende samarbejde med brugeren, og brugeren som sin "egen bibliotekar", understøttes i det følgende med begreberne Library 2.0 og informationskompetence.

Biblioteket kan ses både som en fysisk og en virtuel størrelse i det som kaldes library 2.0. Den virtuelle del knytter an til web 2.0. Overgangen fra web 1.0 til web 2.0 er her konkret beskrevet i forhold til ideen om library 2.0, samtidig med at den nye måde at tænke bibliotek på skitseres:

Library 2.0 is not about searching, but finding; not about access, but sharing. Library 2.0 recognizes that human beings do not seek and utilize information as individuals, but as communities. Some examples of the move from library 1.0 to library 2.0 include:

- Email reference/Q&A pages --→ Chat reference
- Textbased tutorials--→ Streaming media tutorials with interactive databases
- Email mailing lists, webmasters --→ Blogs, wikis, RSS feeds
- Controlled classification schemes --→ Tagging with controlled schemes
- OPAC--→ Personalized social network interface
- Catalog of largely reliable print and electronic holdings--→ Catalog of reliable and suspect holdings, web-pages, blogs, wikis, ect.¹¹

---

¹¹Maness (2006) s.9; se litteraturliste fra State of The Art

Ideen om library 2.0 indebærer desuden, at biblioteket bliver medskabere af viden, i samarbejde med brugerne; biblioteket er ikke længere kun opbevarer af viden. Ifølge Maness bør eksemplerne indgå sammen med følgende fire teoretiske elementer i library 2.0.

- **It is user-centered.** Users participate in the creation of the content and services they view within the library's web-presence, OPAC, etc. The consumption and creation of content is dynamic, and thus the roles of librarian and user are not always clear.
- **It provides a multi-media experience .** Both the collections and services of Library 2.0 contain video and audio components. While this is not often cited as a function of Library 2.0, it is here suggested that it should be.
- **It is socially rich .** The library's web-presence includes users' presences. There are both synchronous (e.g. IM) and asynchronous (e.g. wikis) ways for users to communicate with one another and with librarians.
- **It is communally innovative.** This is perhaps the single most important aspect of Library 2.0. It rests on the foundation of libraries as a community service, but understands that as communities change, libraries must not only change with them, they must allow users to change the library. It seeks to continually change its services, to find new ways to allow communities, not just individuals to seek, find, and utilize information.¹²

Forestillingen om biblioteket og hvem der påtager sig hvilke roller er som sagt flydende, men må konkretiseres i udformningen af opgaver til kursusforløbet. (Desuden gøres opmærksom på det vigtige i at tænke medier i bredden, hvilket kan være godt at holde sig for øje i bibliotekssammenhæng, hvor det skrevne ord (bøger) oftest er dominerende).

Library 2.0 tankegangen skal afstemmes i forhold de to hovedelementer i kursusforløbet. Som omtales i det følgende.

Kursusforløb

Selve kursusforløbet (30 studenterarbejdstimer) vil bestå i to hovedelementer:

1. Etablering af en faglig profil / faglig identitet (Lave)
2. Arbejde med at skabe et fagligt netværk (Sfard, Wenger, Ryberg)
(Som beskrevet i underviserdelens next practice)

I etableringen af den faglige profil og skabelsen af et fagligt netværk, kan ideerne fra library 2.0 bidrage med at fokus holdes på førnævnte "finding, sharing og communities", samt de fire essentielle grundpunkter ved at se, hvilke værktøjsmuligheder, der er til rådighed til formålet. Derved er det muligt at skabe en faglig profil/identitet ved at låne af andres viden og vise, hvad man interesserer sig for, arbejder med osv. F.eks. ved at bruge sociale bogmærker og LibraryThing. Det er her man ved at forbinde sig til andres viden (om viden), selv skaber viden, ved at filtrere, udvælge og reflektere, og derigennem opbygger sin egen profil og netværk, som også kan ses som en form for "eget virtuelle bibliotek", i forhold til ideen om library 2.0. Den studerende får sin egen samling, vidensproduktion og netværk.

---

¹² Maness(2006) s.3; se litteraturliste fra State of the Art

Implementering af informationskompetence i kursusforløbet

En mulighed for at tale om udvikling af "uddannelseskompetencer i det 21. århundrede", er at tage udgangspunkt i et begreb som er velkendt i bibliotekssammenhæng – informationskompetence - og finde ud af hvad det indebærer i forhold til brug af de sociale medier i library 2.0. (Både i forhold til udformningen af kurset og som refleksions-/dialogdel for deltagerne i kurset).

Et pilotprojekt som beskrives i "Building Library 2.0 into Information Literacy : A Case Study"¹³ bygger bl.a. på nedenstående 6 aspekter af begrebet, i et forsøg på at finde en metode, der kan "engagere studerende i et collaborativt miljø". (Rækkefølgen er underordnet).

Information literacy/library 2.0	Beskrivelse	Sociale medier
Tool literacy	Ny viden/nyhedsopdatering "automatisk". Evt. som optakt til brug af sociale medier (mennesker imellem).	RSS feeds, e-mail alerts, TOC alerts
Ressource literacy	Tænke globalt i at finde information; "betalings- eller betalingsfri" information, akademiske eller ikke akademiske tilgange.	Google/open source
Socio-structural literacy	Social deltagelse i at skabe viden; reflektere over viden, finde viden, udbygge sin viden, kategorisere viden privat/ikke privat viden. (Skabe og formidle sin egen faglige vidensprofil).	Eks. Wikis, Facebook eller andre blogs, tagging, sociale bogmærker....
Research literacy	Organsiering af sin videndeling	Eks. Zotero, sociale bogmærker, tagging
Emerging technology literacy (herunder publishing literacy)	Kendskab til forskellige typer af sociale medier. Kunne bruge dem i en faglig kontekst, og udvide privat viden om sociale medier. Lære at formidle, publicere og bruge copyright på www.	Eks. Wikis, creative common.....

¹³ Smith, Mitchell og Numbers s. 121 I: Cohen, Laura B (2007): Library 2.0 initiatives in academic libraries / Chicago: Association of College and Research Libraries

Metoden bygger ikke på connectivisme, men kan inspirere alligevel.

	(Evt. også se på hvilken indvirkning de sociale medier har på skriftlighed i det hele taget).	
Critical literacy	Evaluere og vurdere indhold på nettet, tænke kritisk, finde alternative metoder til traditionel lokalisering af information. Mulighed for refleksion og kommunikation om erfaringer med videndeling og web 2.0 i det hele taget.	Blog, wiki...

Hver af de 6 literacybegreber kan bruges som baggrund for udarbejdelse af opgaver til kursusforløbet, og i valg af sociale medier til de pågældende opgaver.

Ideer til inddragelse i kursusforløbet

Opgaver til kursusforløbet kan udarbejdes i overensstemmelse med forestillingen om library 2.0 og tilhørende informatioskompetencebegreb, som beskrevet ovenfor.

Blogs, wikis og widgets er beskrevet i underviserdelens next practice. I denne next practice skitseres ideer til brug af sociale bogmærker i kursusforløbet, samt en visuel indgang til henholdsvis copyright og tagging.

Fase 3. Bibliotekets afprøvning af sociale bogmærker

Indledning

Afprøvningen vedrører den del af kursuswikien med web 2.0 teknologier, som handler om sociale bogmærker og til det formål bruges Delicious, som social software. Delicious kan ses, som en pendant til "det klassiske bogmærke", hvor Internettet kan sammenlignes med bøgerne og Delicious med bogmærkerne. Man kan "sætte et bogmærke" dvs. bookmarke hvor som helst på Internettet, og finde det igen med en hvilken som helst Internetadgang. Delicious kaldes sociale bogmærker i og med, at det er en social teknologi, hvor man har mulighed for at dele sin personlige linksamling af bogmærker med andres personlige linksamlinger i Delicious. Der er dermed fokus på netværkstanken og det at skabe relationer mellem information og personer i et videndelingsunivers.

Afprøvningen har fundet sted i samarbejde mellem studerende, lærere og biblioteket på Socialrådgiveruddannelserne på Professionshøjskolen Metropol. Afprøvningen er rammesat i en kontekst af et allerede tilrettelagt undervisnings- og projektforsøg, hvor ved det har været muligt at afprøve, hvordan Delicious virker og inddrages i praksis. De studerende evaluerer afslutningsvis forløbet, hvorved deres vurderinger kan medtages i udformningen af den endelige kursuswiki.

Kort beskrivelse af PBL-forløbet (Problembaseret læringsforløb), som afprøvningen indgår i.

PBL-forløbet er et projektbaseret forløb, som strækker sig over en måned på 1. semester. Det overordnede tema er "Marginalisering og integration af udsatte grupper". Det er en livshistorieopgave med feltbesøg og interviews med personer fra udsatte grupper. Livshistorieopgaven udbygges med en teoretisk ramme, til hvilken de studerende søger information og viden i sidste del af forløbet, hvor biblioteket indgår aktivt med både introduktion til søgemuligheder og løbende vejledning.

PBL-forløb start: 28. okt. Slut: 29. nov.

Afprøvning i forbindelse med PBL-projektet

Forløb:

- Kort oplæg om projektets ide og omfanget af deltagelse, hvor grupper kunne tilmelde sig, samt et kort oplæg om sociale bogmærker og Delicious; samt hvad de som studerende kan få ud af forløbet.

2x2 timers forløb, med en uges mellemrum, hvor deltagerne (de studerende) blev samlet til:

- 1. forløb hvor alle grupper deltog sammen med bibliotekaren: (2 timer). Tekster/opgaver/video om Delicious blev afprøvet i grupperne. De studerende oprettede sig i Delicious og afprøvede opgaverne fra wikien, bl.a. tagging. De blev opfordret til at prøve at arbejde videre med netværksdelen selv og bruge bibliotekaren som vejleder, hvis det var nødvendigt. (Grupperne arbejder samlet i et lokale).
- 2. forløb: Grupperne deltog hver for sig, og der var fokus på netværk, med mulighed for at inddrage gruppens tema i forløbet.

- Evaluering af begge forløb på Fronter umiddelbart efter 2. forløb.

De studerende blev opfordret til at bruge Fronter Forum til at få vejledning.

Afgrænsning

Der er fokuseret på at afprøve en lille del af kursuswikiens materiale dvs. de sociale bogmærker med henblik på justeringer, for at få et indblik i om materialet "virker", og hvordan det modtages. Det lille tidsforbrug afgrænser muligheden for at bruge netværket i dybden, men forløbet kan indikere, på hvilken måde der er basis for udvikling.

Konteksten afviger fra en fjernundervisningssituation, idet der er tale om et forløb, hvor man er fysisk og synkront til stede i et lokale med vejlederen (bibliotekaren i dette tilfælde). Det giver ikke et fuldentd billede af, hvordan den enkelte ville netværke i en fjernundervisningssituation, og i denne situation har de studerende, som havde svært ved at bruge Delicious, mulighed for at trække sig lidt tilbage og lære af at se i stedet for at have hands-on. Til gengæld var det muligt at aflæse både verbalt og nonverbalt, hvilke forståelsesmæssige barrierer der kunne være.

Afprøvningen er dermed funderet med de fordele og ulemper, der er i konteksten.

Deltagere

Alle deltagere arbejder eller studerer på Socialrådgiveruddannelserne på Professionshøjskolen Metropol¹⁴. I det følgende forklares kort om deltagere og roller i afprøvningen.

Studerende og deres rolle

Der er tale om grupper, som har meldt sig på 1.semester (hele holdet er på ca. 100 stud.). I alt 24 studerende dvs. 4 grupper deltager. De studerende indgår i forløbet som beskrevet ovenfor. Der er en stor aldersspredning på uddannelsen, hvilken også afspejler sig i afprøvningen af forløbet. Der er tale om administrativt nedsatte grupper. (Sammensat af uddannelsen)

Lærernes rolle

2 sociologilærere fra PBL-forløbet deltog med deres PBL-hold. De kendte ikke til sociale bogmærker på forhånd, men har fået en demonstration af Delicious og har været med i planlægningsfasen. Det var en begrænsning i forbindelse med afprøvningen, kunne bidrage yderligere

En mere gennemgående rolle, som kunne udbygges løbende gennem forløbet via samtaler, bidrag med relevante sites/artikler til de grupper som meldte sig og vejledning i Fronter med kommentarer, ville have været interessant at afprøve. Men det var ikke muligt i denne sammenhæng. Til gengæld kom de med givtige input til konteksten. Om pædagogik, relevante emner, deres syn på tagging, beskrivelse af de studerende som gruppe og de gav positiv respons på at bruge nye muligheder for at tænke vidensdeling og organisering af viden på, og de var medvirkende til at sætte projektet i gang.

---

¹⁴ <http://www.phmetropol.dk/Socialt+arbejde>

Bibliotekarens rolle

Bibliotekaren har stået for planlægning, afprøvningen og evalueringen af forløbet og indgik aktivt, faciliterende og vejledende; både i processens opstart og som forløbet skred frem.

Formål med projektet

Formålet med milepæl 3. i projektet har dermed været at teste en lille del af materialet (til kursuswikien), hvor pædagogiske vurderinger fra de medvirkende lærere på Socialrådgiveruddannelsen blev medtaget i tilrettelæggelsen, og de studerende deltog aktivt i afprøvningen af de sociale bogmærker.

Overordnet er formålet med projektet er at udvikle et uddannelsesforløb, der stiller krav til anvendelse af de it-relaterede kompetencer, som vil blive efterspurgt på fremtidens arbejdsmarked. I denne sammenhæng i forhold til web 2.0 teknologier. Hensigten med uddannelsesforløbet samlet set er at kursusedtagere tilegner sig forudsætninger for: *At kunne skabe, vedligeholde og indgå i et fagligt socialt netværk ved hjælp af web 2.0 teknologier.*

Afprøvningens succeskriterier og opfyldelsen af disse

Væsentligt for afprøvningen af Delicious er, at det foregår i et samarbejde mellem uddannelsesbibliotek, undervisere og studerende om web 2.0 teknologier og uddannelseskompetencer. En vellykket afvikling af det udarbejdede materiale, vil underbygge, at der gives mulighed for, at kursusedtagerne udvikler evnen til at kunne skabe, vedligeholde og indgå i et fagligt socialt netværk ved hjælp af web 2.0 teknologier.

Undersøgelsen

Oplægget til første del af undersøgelsen, bestod af en tekst om Delicious anvendelsesmuligheder og installation af det sociale software på computeren.¹⁵ Teksten/opgavevejledningen med opgaverne er udarbejdet til kursuswikien, og forventes at være en del af det endelige materiale. Den anvendte video fra YouTube¹⁶, indgår ligeledes i kursuswikien. Anden del af undersøgelsen (andet forløb) lagde vægt på netværksdelen. Da forløbet er kort og indlagt i et intenst PBL-forløb, vægtes forståelsen af de sociale medier og indledende brug af tagging og netværk. Dvs. at ekstramateriale til læsning mm. er udeladt, for at sikre de studerendes deltagelse.

Det følgende afsnit vedrører evalueringsspørgsmål og gruppebesvarelserne. Alle spørgsmål og besvarelser er medtaget.

Evalueringsspørgsmål til gruppebesvarelser¹⁷

Var tekstoplægget/videoen fyldestgørende?

Ja den var fin og pædagogisk, men den skal opdateres.

Ja, let forståeligt. Dog mener vi at det ville have været bedre hvis vi havde set videoen først og bagefter vejledningen. Filmen var en anelse kedelig, men det gik for den var kort og med et klart budskab.

---

¹⁵ Se bilag 1

¹⁶ http://www.youtube.com/watch?v=NGXEIviSRXM&feature=player_embedded

¹⁷ Alle spørgsmål og gruppebesvarelser er indskrevet i dette dokument.

Videoen har vi ikke set. Tekstoplægget ok.

Videoen fungerede godt som en intro, da det giver overblik over delicious funktioner og muligheder

Tekstoplægget var godt og filmen var god, dog skulle vi ha' set filmen ved første oplæg. (Ærgeligt filmen var på engelsk)

De studerende vurderer i deres besvarelse, at tekst og især video giver et overblik over Delicious og beskriver dem med ord som godt, pædagogisk, klart budskab og let forståeligt. To grupper mener at det er bedst at se filmen før man læser teksten. (De valgte selv om de ville se filmen ved første seance). Ingen har uddybet deres synspunkter om tekstmaterialet, men to grupper har pointeret, at det er bedst at begynde med filmen. Det kan muligvis skyldes, en oplevelse af at videoen er demonstrerende og mere overbliksskabende end teksten er.

Der er nuancer om videoens indhold, idet nogle mener at filmen var lidt kedelig, men alligevel kan bruges, fordi den er kort med et klart budskab. Desuden har en gruppe blik for at videoen er fra 2003, og mener at den bør opdateres, selvom indholdet er i orden. En anden gruppe er opmærksomme på sprogets betydning og mener, at det er ærgerligt at videoen er på engelsk.

Fokus på videoen kan tolkes sådan, at det er en rigtig god primærkilde til information om sociale bogmærker.

Ved iagttagelse er vurderingen, at de i højere grad kastede sig ud i at de udformede opgaver til forløbet og prøvede sig frem, end at sætte sig ind i teksten og opgaverne, men den har muligvis givet dem et indtryk af mediet i samspil med videoen, og "hands-on" er den væsentligste forudsætning for at forstå mediet. Da materialet i sidste ende skal bruges til fjernundervisning vil der sikkert være udsving i forhold til, hvilke kurser der foretrækker hvilken fremgangsmåde.

Hvad er din opfattelse af Delicious på nuværende tidspunkt?

Godt til gruppe arb. Dele hjemmesider gruppen i mellem, og det er godt for vores studie da vi har meget gruppe arb.

Delicious er et godt arbejdsredskab som gør det nemmere at holde styr på diverse fakta fundet via nettet. Yderst brugbart når man først er sat ind i det, dog virker det en smule rodet ved første møde.

En af os er stadig lidt forvirret, men det begynder at give mening. Den anden er meget begejstret og har fint styr på det. Meget brugbart for E...., som er helt inde i det. Jeg er mere tøvende, men fornemmer, at det kan hjælpe

Fx at man skal huske brugernavne, er ikke særlig moderne, de skulle komme frem når man skriver starten af navnet. Man skal vænne sig til det, det skal blive en vane. I pbl'en har det været godt, og det man kan gå ind fra en anden computer. Det er smart fordi man får et network, man kan snage i hvad andre har fundet. Det er en god vidensdeling.

Hvor første spørgsmål gav svar på at tekst og video skaber overblik og en forståelse af mediet for de studerende, indikerer andet spørgsmål, at når de først har hænderne på tastaturet og skal bruge de sociale medier i praksis, spiller deres tidligere erfaringer med brug og kendskab til social software ind i forhold til, hvordan de vurderer mediet og anvender det. De synes dog enige om, at det er lidt forvirrende i opstarten, men et brugbart medie i en faglig sammenhæng i forbindelse med deres studie. En gruppe understreger at vanen har betydning for at man bruger det fremadrettet.

De studerendes svar tyder på, at de opfatter Delicious som et godt arbejdsredskab i gruppesammenhæng, og understøttende for vidensdelingen imellem gruppe-medlemmerne. En gruppe mener det er smart, at man får et netværk. Det har betydning på et studie (socialrådgiveruddannelsen) der grundlæggende baserer sig på gruppeprocesser og gruppeafleveringer af opgaver og projekter. De studerende ser de sociale bogmærker som en hjælp i de processer. Derved sætter de kvaliteter ved de sociale bogmærker ind i en faglig social sammenhæng. Det leder tankerne hen på, at man overordnet set bør vurdere anvendelsen af sociale bogmærker eller andre web 2.0 teknologier, i forhold til den kontekst eller den type uddannelse de indgår i. Nogle vil formodentlig være mere velegnede end andre i forskellige uddannelsesmæssige sammenhænge. Her kunne et indgående kendskab til det enkelte sociale medie, både for studerende, bibliotekarer og undervisere, medvirke til at brugen af mediet bliver optimal i den pågældende kontekst, og tænke ind på en pædagogisk og selvfølgelig måde i forhold til bibliotek og undervisning.

Opfattelsen af Delicious i nærværende spørgsmål tyder på, at de studerende også kunne se de sociale bogmærker som et godt arbejdsredskab, fordi det giver mulighed for at holde styr på fakta fundet på Internettet. De ser det som en yderst brugbar og anvendelig måde at organisere og systematisere internetsider på både for sig selv og i samarbejde med andre

En gruppe har vurderet mediets tekniske egenskaber i brugen af de sociale bogmærker. De ser det som en fordel, at adgangen til Delicious kan ske fra en hvilken som helst computer, da man "gemmer på Internettet" og ikke på sin egen computer, som man eksempelvis gør, hvis man vælger at tilføje internetsider til favoritter på sin egen computer. Samme gruppe fremhæver, at de tekniske muligheder har betydning for om de sociale bogmærker bruges, og nævner, at det ikke er helt moderne, at Delicious ikke kommer med forslag, når man taster et brugernavn, og spørger dermed indirekte til om det semantiske web i højere grad kunne blive en del af de sociale bogmærker. De funktioner de studerende er vant til i tiden og genkender fra deres hverdagsliv, vil de naturligvis også efterspørge i sociale værktøjer i en uddannelsesmæssig sammenhæng.

Er det et brugbart fagligt værktøj?

Ja når man lærer det at kende. Det skal blive en vane.

Til dels brugbart. Vores opfattelse i gruppen er at det er en nem måde at finde brugbare oplysninger på til en opgave.

Godt med små ikoner i værktøjslinjen, så man ikke behøver at gå væk fra hjemmesiden for at tage irriterende at man skal oprette en yahoo mail.

Meget brugbart for E... .., som er helt inde i det. Jeg er mere tøvende, men fornemmer, at det kan hjælpe.

Vi har i gruppen arbejdet med Delicious i forbindelse med vores pbl og er glade for værktøjet.

Grupperne pointerer igen, at de lige skal vænne sig til at bruge de sociale bogmærker som værktøj; samt at det tager tid, men herefter er de overvejende positive. En gruppe tilkendegiver at de har kunnet bruge og er glade for værktøjet i praksis i forbindelse med deres PBL-opgave, som afprøvningen af Delicious er rammesat i. En anden gruppe nævner at ikonerne i værktøjslinien gør det nemt at tage hjemmesider, men er utilfredse med at skulle oprette en Yahoo mail (da de derved får en mailadresse mere at skulle huske som login). Det kan indskydes her, at brugen af mange forskellige typer af netmedier medfører et stort antal login, og det kan virke besværligt. Derudover er det et irritationsmoment for dem, når de af forskellige årsager ikke ønsker at oprette en bestemt type mailkonto, men er nødt til det for at kunne bruge eksempelvis Delicious.

Direkte adspurgt om det er et brugbart fagligt værktøj vælger de at samlet set at pointere vanen (gentagelsen), om det konkret er brugbart i deres PBL-opgave (anvendelighed i praksis); samt om det er nemt at bruge (tilgængelighed). Derigennem gør de formodentlig en generel betragtning, der peger på, hvordan et socialt medie er brugbart og her spiller gentagelsen, oplevelsen af at det kan anvendes i praksis; samt nem tilgængelighed ind som parametre. Det er væsentligt at medtage sådanne iagttagelser i læringsmæssige sammenhænge, hvor man gør brug af sociale medier og gerne vil kunne skabe, vedligeholde og indgå i et fagligt socialt netværk ved hjælp af web 2.0 teknologier, som nærværende projekt lægger op til. Det gælder både for udformningen af kursusmaterialet, og de didaktiske pointer som kursusmaterialet kan rumme indholdsmæssigt og eksplicit for kursusedtagerne.

Var I gået videre med netværksdelen selv? (mellem første og andet forløb) Har det i så faldt voldt problemer?

Nogle syntes det er nemt og overskueligt, nogle ville måske ikke kunne gøre det alene. Man giver hurtigt op, hvis man ikke kan få hjælp. en "venne anmodning" ville være en god idé, så man blev gjort mere opmærksom på nogle gerne ville være mutual friends, da det lille ikon ikke er så synligt.

Nogen i gruppen havde added hinanden derhjemme. Det var nemt!

Vi var så småt gået videre med netværksdelen, og indtil videre har vi kunnet finde ud af det. Jeg med lidt hjælp ;-)

Ja og det var nemt.

Alle grupper var på eget initiativ gået videre med netværksdelen, sammen eller hver for sig inden andet forløb, som indeholdt opgaverne til netværksdelen. Der er delte meninger om, hvor vidt det er lige til eller svært. Der er både tilkendegivelser om at det er nemt, og om at nogle studerende slet ikke ville kunne bruge Delicious uden hjælp og vejledning. En gruppe pointerer hvor vigtigt det er at få hjælp, da man ellers hurtigt giver op. Ved iagttagelse under de to forløb var det også tydeligt, at 1-2 i hver gruppe faldt fra eller

havde svært ved at forstå, hvordan de konkret skulle bruge Delicious, og det kommer ikke helt tydeligt frem i alle deres gruppeevalueringer. Den store bredde bundler formodentlig både i hvor erfarne brugere de er, og hvilken interesse de har for at bruge "tekniske hjælpemidler". I dette tilfælde social software. En god support og klare pædagogiske forklaringer, men også udfordringer for de som har let ved at bruge mediet er derfor vigtige, når der er stor bredde i gruppen. Det gør sig gældende for både implementeringsforløbet og netværksforløbet. Udfordringerne kan f.eks. bestå i at få et indgående kendskab til alle mediets facetter, for derved at kunne omsætte den viden til optimal brug af mediets facetter i praksis og kreativ brug af mediet i kontekst (den pågældende uddannelse eller til privat brug, eller i arbejdsmæssig sammenhæng)

Nogle forstod hurtigt mediets brugbarhed; begyndte at kede og kunne sagtens være gået videre med at undersøge Delicious (kreativt) og lod sig stoppe, der hvor "forsøget" ophørte. De er forhåbentlig gået videre selv med netværkskabende muligheder og nyhedsopdatering.

Vil I kunne bruge Delicious i jeres arbejde som socialrådgivere efter endt studieforløb? Hvis ja, på hvilken måde kunne i forestille jer?

Svært at svare på fordi vi ikke ved præcis hvad det indebærer når vi er uddannet. Men det er smart at man hurtigt kan finde gode sider, så derfor ville man måske bruge det efter. Men det kræver at man bliver præsenteret for det gennem ens studie.

Om vi ville bruge det som socialrådgivere kommer helt an på hvilket arbejde vi får. Om vi f.eks. vil undervise så ville vi måske.

E.... siger klart JA. Vi vil få brug for at jonglere rundt i alle disse ting. Jeg tror det også, men skal lige have lidt mere tilvænningstid.

Research omkring emner i arb's livet, holde sig opdateret omkring lovgivninger.

I forbindelse med søgning af enkelte problemstillinger er værktøjet smart da man hele tiden kan vende tilbage og "kode" enkelt personer til et site. Herefter kan man viderelinke relevant materiale til enkelte klienter.

For at tage det sidste udsagn først, skal man naturligvis passe på ikke komme i karambolage med persondataloven ved at skrive personfølsomme oplysninger mm. i note- og tagfelter, og det sætter nogle begrænsninger, men hvis intentionen er den, at man kan samle sociale bogmærker af forskellig art i "tagbundles", som kan være relevante for klienterne/brugerne, og finde dem hurtigt frem og videresende dem til klienter/brugere, så kan det også betragtes som en måde at tænke netværk på, selvom klienterne/brugerne måske ikke anvender sociale bogmærker, men må have dem videresendt via en mail. Man organiserer, netværker og videndeler stadig på en nem og hurtig måde.

De studerende er opmærksomme på, at brugen af sociale bogmærker vil afhænge af jobsituation efter endt studie. Skal man undervise, synes de det er oplagt at bruge dem, men de opfatter det overordnet set som en nem måde at researche og blive opdateret på. De studerende henviser formodentlig til den RSS-feed funktion, som kan anvendes i Delicious, samt muligheden for at bruge Delicious` tools til at tage hjemme-

sider mm. Det foreslås, at man kan researche og gemme vigtige emner i arbejdslivet. Eksempelvis hjemmesider med lovstof. De nævner ikke samarbejdet med kollegaer, men der er en mulighed for at sende et link til en kollega i Delicious, når man finder en relevant hjemmeside, artikel eller andet.

Vigtigheden af at det integreres gennem studiet pointeres, hvis man som studerende skal lære at bruge de sociale bogmærker. En gruppe mener at det *"Alt i alt et brugbart værktøj som vi synes alle på vores hold burde være en del af"*. Med andre ord, at alle studerende på 1. semester introduceres til det sociale medie. Det vil være af betydning for, om de kan tilvælge at bruge Delicious og blive fortrolige med det, i løbet af deres studietid. Det samme princip kunne gælde for andre typer af sociale medier.

De nævner ikke den del af netværksfunktionen, som rækker ud over deres egen gruppe i evalueringen. Det vil sige den globale del af netværkstanken, selvom de afprøvede muligheder for at browse i tags og personer, samt bruge søgefunktionen i netværksdelen. Måske hænger det sammen med, at de emner (tags) i Delicious, som vedrører socialrådgiverfeltet er sparsomme, og der var stort set ikke noget at finde på dansk, som de primært tilegner sig viden på. Det har formodentlig betydning for deres opfattelse af, om det var en succes og brugbart. Desuden kan søgeresultaterne i Delicious virke ufiltrerede og tilfældige. Man får ikke umiddelbart de mest fagligt relevante sider først, så det er en anden søgestrategi man skal lægge for dagen. Man skal lede (browse) og finde og have tålmodighed. Måske kunne man arbejde meget målrettet med netværksdelens muligheder, og derigennem åbne deres øjne for de muligheder, som ligger her. Derfor skal man være opmærksom på, at Delicious også kan have sine begrænsninger globalt set. Som med al social software, er videndelingen afhængig af de mennesker, de skal bære netværksdelen. Det ville have betydning, hvis mange uddannelser eller andre faglige aktører og enkeltpersoner med faglige interesser (tags) inden for de områder som vedrører socialrådgiverfaget bidrog.

Der er i det hele taget rig mulighed for at udforske mediet yderligere for de studerende, lærere og bibliotekarer for at kunne anvende det mere kreativt og optimalt, og de studerende forestiller sig at de kunne få brug for de egenskaber i deres fremtidige arbejdsliv, måske også med en forestilling om og erkendelse af, at man tilegner sig ny viden gennem hele livet, og derved kan Delicious og andre sociale medier bidrage til udviklingen af uddannelseskompetence, som kan understøtte livslang læring.

Opsamling med konklusion

Det overordnede formål med afprøvningen af de sociale bogmærker og i sidste ende afprøvningen af kursuswikien, er som beskrevet i indledningen, at materialet danner et grundlag for at udvikle evnen til: *At kunne skabe, vedligeholde og indgå i et fagligt socialt netværk ved hjælp af web 2.0 teknologier*. Undersøgelsen peger samlet set på at formålet understøttes af følgende:

- At der er i materialets udformning er et samspil mellem tekst, opgaver, video/billeder og lyd, som gør det muligt at anlægge forskellige former for læringsstrategier for at forstået, hvad Delicious er, og hvordan det bruges. Især videoen synes at skabe overblik og forståelse for mediet. Sproget kan have betydning for forståelsen af et nyt medie. (Dansk/engelsk).
- Det har været væsentligt for forløbet, at de studerende fik en genvej, ved at blive introduceret til hvordan man laver en god note eller et godt tag, fordi de derved kunne tage et spring hen over erfaringer med "dårlige noter og tags". I det hele taget er det pædagogiske overvejelser værd, hvornår man skal "skyde genvej" i kursusmaterialet.

- Brugen af sociale bogmærker er oplagt, når det gælder organisering af viden og gruppenetværk mellem studerende på en professionsuddannelse, der fokuserer på gruppeprocesser og projektopgaver. Derimod var det globale netværk ikke så ligetil i denne kontekst. Bl.a. grundet et meget lille emnemæssigt/tagmæssigt og sprogligt sammenfald med socialrådgiverfeltet. En emne- og tagmæssig kontekst er vigtig at tænke ind. Denne problemstilling kunne udformes som en pædagogisk opgave i kursuswikien. Hvordan kunne man løse den opgave, og hvilke netværk er brugbare i Delicious?
- De sociale bogmærker er brugbare til at skabe sociale faglige netværk i uddannelsen og muligvis også senere i arbejdslivet, hvis de pædagogisk/didaktisk tænkes ind i uddannelsen tidligt evt. fra studiestart. Dette synspunkt kunne også tænkes ind i kursuswikiens indhold. Vanens betydning og genkendelighed er en vigtig del. De studerende vil formodentlig efterspørge de samme funktioner, som bruges i hverdagen, samt tilgængelighed. Som en naturlig del af praksis i deres hverdag.
- Selvom der ikke er indholdsmæssigt fokus på værktøjsdelen i formålssætningen, spiller det alligevel en rolle for de studerende som ikke er vant til web 2.0, og det kan være en hæmsko, hvis det volder for store problemer. Teknisk set er der stor spændevidde i forhold til tidligere erfaringer web 2.0. Det vil der uundgåeligt være både for undervisere, studerende og bibliotekarer. Foruden pædagogisk og didaktisk spændevidde i materialet, er support og vejledning til fjernundervisning meget vigtige kontekstuelle faktorer.
- Direkte adspurgt om det er et brugbart fagligt værktøj vælger de studerende samlet set at pointere vanen (gentagelsen), om det konkret er brugbart i deres PBL-opgave (anvendelighed i praksis); samt om det er nemt at bruge (tilgængelighed). Derigennem gør de formodentlig en generel betragtning, der peger på, hvordan et socialt medie er brugbart. Det er væsentligt at medtage sådanne iagttagelser i læringsmæssige sammenhænge, hvor man gør brug af sociale medier og gerne vil *kunne skabe, vedligeholde og indgå i et fagligt socialt netværk ved hjælp af web 2.0 teknologier*, som nærværende projekt lægger op til. Det gælder både udformningen af kursusmaterialet, og de didaktiske pointer som kursusmaterialet kan rumme indholdsmæssigt og eksplicit for kursusedtagerne.

Konkluderende kan det derfor siges om materialet og de sociale bogmærker, at det er anvendeligt til kursuswikien (med tilrettelser) og fundet brugbart i et konkret projektarbejde. Dog med de forbehold og uddybninger, som er fremgået af svarene på evalueringsspørgsmålene, og med de øvrige erfaringer fra forløbet, som er beskrevet i ovenstående.

Gennemgang af forskellige undersøgelser og deres konklusioner

Det har ikke været muligt at finde lignende undersøgelser inden for området.

Perspektivering

Med udviklingen af de sociale medier og netværksmuligheder på Internettet, skabes også nye muligheder for at indgå i vidensstrukturer, at kunne skabe, organisere og filtrere viden bl.a. ved at tage, at skabe identiteter og roller, at få et bredt kendskab til forskellige medier, herunder de sociale medier, og selvsagt at kunne forholde sig kritisk til de nye typer af vidensstrukturer og begå sig i dem. I denne projektmæssige sammenhæng desuden muligheden for at udvikle evnen til at udtrække de faglige og indholdsmæssige muligheder i web 2.0.. Uddannelseskompetence i web 2.0. sammenhæng kommer derved også til at handle om, hvordan man tilegner sig viden og indgår i vidensstrukturer i et studieforløb, og opnår kompetencer, som kan overføres og videreudvikles efter endt uddannelse, som livslang læring.

Nye former for vidensdeling og vidensformidling opstår via de sociale og personaliserede vidensmedier på Internettet, som rækker ud over de kendte dialogiske rammer. Både netværksmuligheder og koblingerne mellem mennesker og information som i Delicious er unikke for web 2.0.¹⁸ Det kan være kompliceret at rumme i et kursusmateriale, som bevæger sig mellem web 1.0 og 2.0, at undgå remediering af web 1.0. En skelnen mellem gruppen, netværket og kollektivet,¹⁹ kan som fundament i kursusmaterialet, hjælpe med at få uddybet og defineret det pædagogiske og læringsmæssige arbejde med web 2.0. og desuden understøtte videre det videre arbejde med netværkstanken. Det er samlet set intentionen med udformningen af kursuswikien.

Referencer

Litteraturen fra udarbejdelse af "State of the Art" og "Next Practice" ligger til grund for udviklingen af materiale til kursuswikien og dermed afprøvningen af Delicious.

Bilag 1

Sociale bogmærker - Delicious

Hvad er delicious?

Delicious kan ses, som en pendant til "det klassiske bogmærke", hvor Internettet kan sammenlignes med bøgerne og Delicious med bogmærkerne. Man kan "sætte et bogmærke" dvs. bookmarke hvor som helst på Internettet, og finde det igen med en hvilken som helst Internetadgang.

Delicious giver mulighed for at tilføje Internetsider til en personlig samling af bogmærkede hjemmesider. Med bogmærker er det muligt at gemme og samle internetsiderne på en måde, som gør det nemt at finde dem igen. Man kan kategorisere dem med emneord (tags) og derigennem organisere det indhold på Internettet, man synes har interesse i sin samling af links. "Internetbogmærkerne" kan bruges til en bred vifte af

---

¹⁸ http://www.forskningsnet.dk/lom_html/artikel04.html

¹⁹ <http://journals.tdl.org/jodi/article/viewArticle/443/280%C3%82%C2%A0>

materialer. Dvs. hjemmesider, tidsskriftartikler, billeder, musik eller andre kilder på Internettet, som kan have interesse.

Sociale bogmærker kan f.eks. bruges i forbindelse med informationssøgning til projektopgaver eller et fag.

Hvorfor hedder det sociale bogmærker?

Delicious kaldes sociale bogmærker i og med, at det er en social teknologi, hvor man har mulighed for at dele sin personlige linksamling af bogmærker med andres personlige linksamlinger i Delicious. Det sker primært ved at have emneord (tags) til fælles, hvilket vil sige, at man har valgt de samme emneord. Dermed er det ikke nødvendigvis de samme kilder man har fundet på Internettet selvom emneordene/taggene er i overensstemmelse med hinanden. Ved at have taggene som fælles knudepunkter, indikerer man at der er et interessefællesskab i emnerne, og man kan bruge hinandens links.

Man kan både lave et "tag-netværk" med mennesker man kender, og med nogle ukendte som bruger Delicious. De sidstnævnte genkender man udelukkende gennem brugernavn og tags. Hvis dine venner, kollegaer eller medstuderende bruger Delicious, kan du sende dem interessante bogmærker, som de kan se, næste gang de logger på, og de kan modsat sende bogmærker til dig. Ved at udforske Delicious og finde interessante brugere er det muligt at bruge "subscriptions" og "network features", til at holde øje med de tags og brugere du finder mest interessante. Det er muligt med RSS feeds at holde sig orienteret om en bestemt brugers tags og se hvornår der kommer nye tags om et bestemt emne, ved at "abonnere på RSS feeds. (RSS feeds er en funktion der gør opmærksom på, hvornår der kommer nyt indhold, man gerne vil orienteres om).

Det er også muligt at søge i tags

Ud over at "browse" i tags ved at klikke på taggene er der en søgeboks, som gør det muligt at søge efter, om der findes information (tags) om et bestemt emne i Delicious.

Se videoen fra You Tube om Delicious og social bookmarking:

http://www.youtube.com/watch?v=NGXEIviSRXM&feature=player_embedded

Om tags og noter

Delicious er indrettet, så det er muligt gemme linksene/bogmærkerne på en liste, hvor det foruden at tage også kan lade sig gøre at få en overskrift til bogmærket og tilføje noter.

Hvad er et godt tag?

Når man tagger, er det væsentligt at gøre sine tags ensartede. Dvs. at det er vigtigt at:

- Bruge bogstaverne og stavemåderne på samme måde hver gang. Det er en god ide kun at bruge små bogstaver.
- Når der er to ord i et tag f.eks. socialt arbejde, så skriv "socialt-arbejde", ellers bliver det til to tags.

- Det er en god ide at have mere end et tag til et bogmærke. F.eks. nogle der er overordnede og nogle som er mere konkrete.
- Prøv at genbruge taggene, på emner som er relaterede
- Hvis en gruppe skal lave en projektopgave sammen, kan alle bogmærkerne tagges med et særligt mærke eks. "ks10grb" og man kan dermed finde alle de bogmærker gruppemedlemmerne hver især har tagget til opgaven, ved at klikke på ks10grb tagget.

Taggene opsamles på en "popularitetsliste", hvor det er muligt at se sine tags samlet og få et overblik over de mest anvendte. Man kan også lave sine tags til en tagcloud. Se eksemplet.

<http://www.delicious.com/tag>

Hvad er en god note?

Notefeltet er godt til at uddybe og huske, hvorfor man har valgt at bogmærke en side på Internettet. Det kan bruges til

- Kort beskrivelse (Eks. Om Projekt Udenfor. Hjemløse og deres forhold på.....)
- Kommentarer (Eks. VIGTIG fordi.....)
- Vurderinger (Eks. Er en god teoretisk ramme til vores feltarbejde....)
- Kildekritik (Eks. Seriøs rapport fordi den kommer fra SFI.....)

Der kan kun stå ca. 100 ord i notefeltet, så det gælder om at være præcis og selektiv, og vælge hvad der er vigtigst.

Opgaver til 1. forløb.

Gå ind på www.delicious.dk Brug lidt tid (5 min) på at orientere dig på siden.

Tryk på "Join now"

Opret en konto og indtast personoplysninger (Opret evt. en Yahoo-account, hvis du bliver bedt om det). Husk brugernavnet og password.

Gem et bogmærke ved at trykke på save a bookmark og indsætte webadressen

<http://www.servicestyrelsen.dk/udsatte>

Skriv tags og note til bogmærket. Husk at gemme. (Find ud af hvordan man kan rette i bogmærket efter at have gemt og prøv det).

Gå ind under tools (nederst på siden) og vælg en "Browser buttons for saving bookmarks". Installer programmet.

Søg efter relevante steder på Internettet til pbl-opgaven. (3-5 stk.) Skriv tags og noter.

Tjek at de dukker op ved at klikke på my bookmarks.

Fremover kan du bruge delicious-ikonet i toolbaren til at gemme netsteder, og du vil automatisk blive logget ind, når du er på delicious hjemmeside. Hvis du bruger en anden computer end din egen, skal du logge via "sign in" på Delicious startside.

Opgaver til 2. forløb

Netværk med dem man kender

Lav et netværk med alle i den gruppe i arbejder i nu via "ad user to network"

Lav et tagnetværk med jeres gruppe; samt et gruppetag I kan bruge til alle de links i finder til PBL-opgaven.

Det er muligt at organisere sine tags og sit netværk efterhånden som man udvider sit netværk og får mange tags. Prøv at finde muligheden for at lave et tagbundle og derefter et networkbundle.

Netværk med alle brugere af Delicious

Prøv at:

- gå via et relevant tag, ved at søge i søgeboksen på jeres PBL-emne
- gå via et relevant tag ved at browse i de tags I ser.
- Finde en interessant bruger, og få vist hans/hendes bogmærker.

Hvad er subscription? Det er muligt at subscribe på et tag fra en i dit netværk. (Man kan også subscribe på en ukendt bruger af Delicious)

Prøv at bruge RSS feeds på et tag på en person i dit netværk.